

golo nizanje napisov, saj se v njem razkriva antična zgodovina emonskega prostora kot jo lahko beremo s kamnitih spomenikov ter zgodovina lapida-

rija in epigrafike. Kot takšen ima s svojim poljudnim značajem nedvomno posebno mesto med priročniki.

Julijana Visočnik

EPIGRAPHY SUMMER SCHOOL

(Oxford, 5. 7.-15. 7. 2004)

Poročilo

Od 5. do 15. julija se je v Oxfordu odvijala druga poletna šola epigrafike, ki jo je po nekaj letnem premoru spet organiziral Center za študij antičnih dokumentov (CSAD – Center for the Study of Ancient Documents). Ideja je nastala iz potrebe povečati priljubljenost epigrafike, za katero je v zadnjih letih mogoče opaziti pri mlajših študentih in znanstvenikih manj zanimanja.

Organizatorji so v tretji lanski številki ZPE (*Zeitschrift für Papyrologie und Epigraphik*, 144-2003, 108) objavili razpis za to poletno šolo. Interesenti smo morali poslati program svojega študija ter priporočili dveh mentorjev, kar je načeloma zadoščalo za udeležbo na poletni šoli. British Epigraphy Society je nekaterim udeležencem podelila štipendije, ki so pokrile stroške bivanja in šolnine. Zbralo se nas je 28 iz različnih držav Evrope: Velike Britanije, Italije, Danske, Švedske, Nemčije, Slovenije in iz ZDA. Program šole je potekal na štirih različnih mestih: na CSA-Du, na Inštitutu za arheologijo, v muzeju Ashmolean in na kolidžu Christ Church.

Srečanje Epigraphy Summer School se je pričelo v ponedeljek, 5. julija, z dobrodošlico uglednega profesorja

R.C.T. Parkerja. Sledile so uvodne besede glavnih vodij J. Bodela, ki je vodil latinsko epigrafiko, in G. J. Oliverja, ki je bil zadolžen za grško. Razdelila sta nas po parih, vsaka dvojica je dobila nekaj tekstov oziroma napisov, s katerimi se je v prihodnjih dneh podrobneje ukvarjala. Eden izmed ciljev te šole je bil namreč tudi ta, da vsak udeleženec pripravi objavo enega napisa po uveljavljenih načelih epigrafske stroke.

V torek, 6. julija, smo delovni dan pričeli z vpisom v znamenito Bodleian Library. Sledilo je spoznavanje knjižničnega reda in sploh zgodovine same ustanove. V popoldanskih urah so sledile delavnice, v katerih smo se ukvarjali z arheološkim vidikom napisa. Nobenega napisa namreč ne moremo obravnavati ločeno od kamnitega spomenika, na katerega je postavljen. Ta t.i. arheološki vidik je bil v preteklosti velikokrat zanemarjen, zato se zdaj morda še intenzivneje poudarja. Ukvarjali smo se z merjenjem kamna in črk, obliko kamna, poškodbami na nosilcu napisa in ga poskušali čimbolj natančno opisati. Najbolj zanimiva delavnica pa je bila posvečena odtisom (squeezes) napisa, ki so nedvomno zelo pomembni, saj lahko nemalokrat šele z njihovo pomočjo pravilno preberemo slabo vidni del napisa.

V naslednjih dneh smo prisluhnili bogatemu in pestremu programu s šte-

vilnimi predavanji, seminarji in delavnicami; s pomočjo le-teh smo se seznanjali z vsemi vejami epigrafike ter vsemi vrstami napisov. Zastopanost grške epigrafike je bila izrazito večja, kar zagotovo odraža stanje v Veliki Britaniji, kjer ima grška epigrafika daljšo tradicijo.

C. Roueché je v predavanju »Locating the inscriptions of Afrodissias« na eni strani izpostavila pomen poznavanja vseh strani vsakega kamnitega spomenika z napisom, na drugi pa orisala ugodne pogoje v sredozemskem prostoru, s čimer bi se morali strinjati tako Rimljani in Grki kot tudi sedanji znanstveniki, ki delajo na teh področjih. E. Matthews in C. Crowther sta predstavila projekt leksikona grških osebnih imen na internetu (*Lexicon of Greek Personal Names*), ki bo v pomoč vsakemu strokovnjaku, ki se ukvarja z grško onomastiko. Sledila je predstavitev napisov na bronu (S. Mitchell, »*Inscriptions on bronze – the medium is the message*«), ter predavanje T. Kaiserja posvečeno dvojezičnim napisom iz Palmire (»*Bilingual inscriptions from Palmyra and religious life*«), ki je poudarilo interdisciplinarnost grške, latinške, aramejske ... epigrafike.

Četrtek, 8. julij, se je pričel s seminarjem M. Steinby na temo skupine napisov s skupnim imenom *instrumentum domesticum* – predmeti za vsakdanjo rabo. Za drugo skupino je istočasno potekal seminar A. K. Bowmana o tablicah iz Vindolande (»*Latin writing*

tablets«), ki nam je jasno postavil pred oči težavnost branja kurzive, a obenem pokazal, da jo je kljub fragmentarnosti mogoče razbrati. V popoldanskih urah je bil na sporedu še seminar P. Haarer-ja o arhaičnih napisih, ki je predstavil posebnosti grških arhaičnih napisov. Zanimivo je bilo še predavanje J. Coulton-a o arhitekturnih oziroma gradbenih napisih (»*Architectural epigraphy group*«), ki zaradi svoje velikosti pogosto zahtevajo drugačni pristop. Že omenjeni R.C.T. Parker pa nam je približal področje svojega delovanja: grške religiozne napise (»*Religious inscriptions*«).

Program se je nadaljeval s ponedeljkom 12. julija (sobota je bila namreč namenjena individualnemu delu v knjižnici), ko je bil ves dopoldan posvečen numizmatiki kot delu epigrafike. Profesorji V. Heuchert, H. Kim in A. Meadows so nam na podlagi konkretnih primerkov predstavili grške arhaične in helenistične ter rimske kovance (»*Epigraphy and coins*«).

Za udeležence je preostalo le še zadnje dejanje poletne šole; v torek in sredo so namreč sledile predstavitve dela po parih, po uspešnem zaključku le-teh so nam podelili spričevala. Na slavnostni večerji, kjer nas je s svojim obiskom počastil tudi slavni J. Wilkes, smo se dostojno poslovili. Končno pa je nekaj časa preostalo tudi za navezovanje pristnejših stikov, ki so pri vsakem delu še kako pomembni.

Julijana Visočnik